

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Затверджено
на засіданні приймальної комісії
Львівського національного університету
імені Івана Франка
24.04.2023 р. (протокол № 4)
Ректор

Володимир МЕЛЬНИК

ПРОГРАМА
фахового вступного випробовування
для здобуття освітнього ступеня магістра
(на основі попередньо здобутого ОКР «Спеціаліст» та ОС «Магістр»)

Спеціальність – 051 «Економіка»
(Економічний факультет)
Освітня програма – «Міжнародна економіка»

Анотація

Зарахування вступників, які мають диплом магістра (спеціаліста) для здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю 051 «Економіка» (освітня програма «Міжнародна економіка»), проводиться за результатами фахових вступних випробувань з дисциплін циклу професійної підготовки: «Міжнародна економіка» (теми 1-10), «Міжнародні фінанси» (теми 11-21), «Міжнародна економічна діяльність України» (теми 22-29), «Міжнародний маркетинг» (теми 30-33), а також навчальних дисциплін «Макро-економіка» та «Мікроекономіка».

Критерії оцінювання. Варіанти завдань фахового вступного іспиту містять 25 тестів, кожен з яких передбачає вибір лише однієї правильної відповіді. Результати фахового іспиту оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів. За кожну правильну відповідь вступник отримує чотири бали.

За результатами складання фахового іспиту Приймальна комісія встановлює рівень успішного тестування та надає допуск до участі у конкурсі. Вступників, які за фахове вступне випробування отримали оцінку нижче мінімально встановленого Приймальною комісією рівня, не допускають до участі у конкурсному відборі.

Тема 1. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА У СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНИХ НАУК

Міжнародний поділ праці та інших факторів виробництва. Суть, чинники та види міжнародного поділу праці. Міжнародна спеціалізація та кооперування. Міжнародний поділ інших факторів виробництва. Форми міжнародних економічних відносин. Суб'єкти міжнародної економіки. Міжнародні економічні організації у системі міжнародних господарських зв'язків. Міжнародні фінансові організації. Організації з регулювання торгівлі. Інші міжнародні економічні організації.

Світовий ринок і світове господарство. Становлення світового ринку і його характерні риси. Міжнародний рух товарів. Переміщені і непереміщені товари. Рівновага на світовому ринку. Виникнення світового господарства. Мобільність факторів виробництва.

Економічний зміст та структура міжнародної економіки. Міжнародна економіка та її економічний зміст. Принципи структуризації міжнародної економіки. Основні регіони та інтеграційні об'єднання країн. Групи країн у міжнародній економіці (класифікації). Підходи до класифікації країн. Розвинуті країни. Країни що розвиваються. Нові індустріальні країни. Найменш розвинуті країни.

Міжнародна економіка як об'єкт наукового дослідження. Міжнародна макро- і мікроекономіка. Методи та інструментарій міжнародної економіки. Філософія міжнародної економіки. Автаркія. Протекціонізм та фритредерство.

Тема 2. ТЕОРІЇ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ

Класичні теорії міжнародної торгівлі. Теорія міжнародної торгівлі меркантилістів. Теорія абсолютної переваги А. Сміта. Теорія порівняльної переваги Д Рікардо.

Неокласичні теорії міжнародної торгівлі. Теорія співвідношення факторів виробництва Гекшера-Оліна. Вирівнювання цін на фактори виробництва. Перевірка теорії Гекшера-Оліна. Парадокс Леонтьєва та його пояснення.

Сучасні теорії міжнародної торгівлі. Теорія специфічних факторів виробництва. Вплив міжнародної торгівлі на розподіл доходів. Міжнародна торгівля в умовах недосконалої конкуренції. Модель внутрішньогалузевої міжнародної торгівлі. Теорія попиту в міжнародній торгівлі. Теорія конкурентних переваг М. Портера.

Тема 3. МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ ТОВАРАМИ І ПОСЛУГАМИ

Показники міжнародної торгівлі та інструментарій її аналізу. Показники обсягу, ефективності та інтенсивності міжнародної торгівлі. Показники умов торгівлі та способи їх обчислення. Відносний попит на імпорт та відносна пропозиція імпорту. Показники еластичності попиту на імпорт та пропозиції експорту. Міжнародна торгівля та економічне зростання. Експортоорієнтоване та імпортозаміщувальне зростання.

Структура та динаміка міжнародної торгівлі. Торгівля між окремими країнами та регіонами світу. Товарна структура міжнародної торгівлі. Особливості міжнародної торгівлі послугами. Україна на світовому ринку товарів і послуг.

Організація зовнішньоторговельних операцій. Види зовнішньоторговельних операцій. Умови міжнародної торгівлі Incoterms. Зовнішньоторговельні документи та їх види. Процес організації зовнішньоторговельних угод.

Тема 4. ЗОВНІШНЬОТОРГІВЕЛЬНА ПОЛІТИКА

Види та знаряддя зовнішньоторговельної політики. Роль держави в міжнародній торгівлі. Інструменти зовнішньоторговельної політики. Надлишки споживача і виробника.

Мито, його функції і види. Мито і його функції. Види мита та обчислення митної ставки. Ефективна ставка мита.

Економічні наслідки запровадження мита. Економічні наслідки запровадження імпортного мита для малої та великої відкритої економіки. Економічні наслідки запровадження вивізного мита. Аргументи на користь та проти політики протекціонізму.

Кількісні обмеження зовнішньої торгівлі. Квотування. Економічні наслідки запровадження квоти. Ліцензування зовнішньоекономічної діяльності. “Добровільне” обмеження експорту та наслідки його запровадження.

Приховані та фінансові методи зовнішньоторговельної політики. Технічні бар'єри та їх види. Вплив внутрішніх податків та державних закупівель на міжнародну торгівлю. Експортні кредити та їх види. Демпінг у міжнародній торгівлі. Антидемпінгове регулювання. Торгівельні договори та правові режими у міжнародній торгівлі.

Зовнішньоторговельна політика окремих груп країн. Торгівельна політика розвинених країн. Особливості торгівельної політики країн, що розвиваються. Зовнішньоторговельна політика України. Економічні інститути, що регулюють міжнародну торгівельну політику. СОТ та її вплив на розвиток міжнародної торгівлі. Захист від демпінгового і субсидованого імпорту. Захист прав на інтелектуальну власність. Допомога на урівноваження торговельного балансу. Промислова політика розвинених країн. Стратегічна торгівельна політика. Економічні санкції. Торговельна політика країн, що розвиваються. Регіональні торговельні угоди.

Тема 5. МІЖНАРОДНИЙ РУХ КАПІТАЛУ. ТНК І МІЖНАРОДНЕ ВИРОБНИЦТВО

Теорії переміщення факторів виробництва. Мобільність факторів у теорії порівняльної переваги. Рух факторів у теорії Гекшера-Оліна. Вплив переміщення факторів на міжнародну торгівлю.

Міжнародне переміщення капіталу. Теорії міжнародного переміщення капіталу. Основні форми і види вивезення капіталу. Вільні економічні зони. Сучасні тенденції міжнародного руху капіталу. Вплив експорту та імпорту капіталу на національну економіку. Державне регулювання переміщення капіталу.

Транснаціональні корпорації і міжнародне виробництво. Види міжнародних компаній та їх місце у світовій економіці. Іноземний капітал в економіці України. Теорії і мотиви прямих інвестицій ТНК. Вплив ТНК на економіку країн базування та економіку країн-реципієнтів. Трансферні ціни.

ТНК та інноваційні процеси в світі. Типи і структура ТНК. Фінансові, валютні і цінові аспекти ТНК.

Міжнародний кредит. Основні форми міжнародного кредиту. Міжнародні фінансові центри. Світова криза заборгованості. Зовнішня заборгованість України.

Теорії міжнародного руху капіталу. Сучасні тенденції міжнародного руху капіталу. Види зон. Особливості офшорних зон, ВЕЗ і ТПР в Україні.

Тема 6. СВІТОВИЙ РИНОК ТЕХНОЛОГІЙ

Міжнародна передача технологій. Значення міжнародної передачі технологій. Вплив науково-технічних знань на розвиток економіки. Міжнародний ринок технологій. Принципи оцінки технологій. Форми міжнародної передачі технологій. Інтелектуальна власність

(правова захищеність як умова ефективної комерційної реалізації технології). Україна у системі міжнародної передачі технологій.

Науково-технічні знання у розвитку вітчизняної економіки і міжнародної торгівлі. Правова захищеність як умова ефективної комерційної реалізації технології. Принципи оцінки технологій. Канали передання та отримання технологій у ЗЕД.

Тема 7. МІЖНАРОДНА МІГРАЦІЯ РОБОЧОЇ СИЛИ

Міжнародна трудова міграція. Теорії міжнародної трудової міграції. Сучасні центри притягнення робочої сили. Наслідки переміщення трудових ресурсів між країнами. Регулювання міжнародних міграційних процесів Міжнародною організацією праці.

Причини, еволюція та зміна структури ММРС. Вплив ММРС на економіку. Україна в міжнародному обміні трудовими ресурсами в умовах російської агресії.

Тема 8. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ

Становлення, типи та ефекти міжнародної економічної інтеграції. Сутність та цілі міждержавної інтеграції. Теоретичні концепції міжнародної інтеграції. Типи інтеграційних об'єднань. Статичні та динамічні ефекти інтеграції.

Утворення та розвиток європейської економічної інтеграції. Етапи формування Європейського Союзу. Спільні економічні та фінансові інститути. Наднаціональні політичні органи. Інтеграція України у Європейський союз.

Інтеграційні процеси в Північній і Латинській Америці, Азії та Африці. Північноамериканська угода про вільну торгівлю (USMCA). Особливості латиноамериканських інтеграційних процесів. Економічна інтеграція в Азії. Інтеграційні процеси в Африці.

Тема 9. ПЛАТІЖНИЙ БАЛАНС

Платіжний баланс як головний показник зовнішньоекономічної діяльності держави. Поняття платіжного балансу і основні принципи його складання. Система подвійного запису. Реальні та фінансові потоки. Стандартні компоненти платіжного балансу та їх структура. Підрозділи та розділи платіжного балансу. Дебет і кредит.

Рахунок поточних операцій. Рахунок операцій з капіталом. Фінансовий рахунок. Статистичні розбіжності (помилки і упущення). Золотовалютні резерви та їх структура. Монетарне золото. Спеціальні права запозичення (*SDR*). Резервна позиція країни в МВФ. Іноземна валюта. Пасивний і активний платіжний баланс.

Взаємоз'язок рахунків платіжного балансу.

Платіжний баланс в економічному кругопотоці.

Національний дохід, чистий експорт і рахунок поточних операцій. Грошова маса і ПБ.

Тема 10. МАКРОЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА У ВІДКРИТІЙ ЕКОНОМІЦІ

Доходи і видатки у відкритій економіці. Базова модель закритої економіки. Модель малої відкритої економіки. Модель великої відкритої економіки.

Внутрішня і зовнішня рівновага у відкритій економіці. Побудова кривих *IS*, *LM* та *BP*. Властивості кривих *IS*, *LM* та *BP*. Модель Мандела-Флемінга. Напрями максимізації прибутку і його роль у розвитку національної економіки.

Сукупні попит і пропозиція у відкритій економіці. Побудова кривої *AD* для відкритої економіки. Сукупна пропозиція у відкритій економіці. Рівновага в моделі *AD-AS*. Пристосування відкритої економіки до екзогенних збурень.

Макроекономічна політика у малій відкритій економіці за плаваючого валютного курсу. Результативність фіскальної політики. Наслідки монетарної політики. Торгівельні обмеження за плаваючого валютного курсу.

Макроекономічна політика у малій відкритій економіці за фіксованого валютного курсу. Результативність монетарної політики. Наслідки фіскальної політики. Вплив торговельних обмежень на національну економіку за фіксованого валютного курсу.

Міжнародна мобільність капіталу та результативність макроекономічної політики. Вплив мобільності капіталу на результативність фіскальної політики. Мобільність капіталу і наслідки монетарної політики.

ТЕМА 11. МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ ЯК ГАЛУЗЬ ЕКОНОМІЧНИХ ЗНАНЬ

Предмет і завдання навчальної дисципліни «Міжнародні фінанси». Визначення та концепції міжнародних фінансів. Компоненти міжнародних фінансів. Функції міжнародних фінансів.

Міжнародні фінанси як підсистема світового господарства. Суть та функції світової фінансової системи. Складники світової фінансової системи. Міжнародне фінансове середовище.

Механізм функціонування міжнародних фінансів. Фінансові ресурси світу. Суть та види міжнародних фінансових інструментів. Класифікація міжнародних фінансових операцій. Види та функції міжнародних фінансових потоків. *World Investment Report 2022* про динаміку і структуру світових потоків капіталу у 2021 р.

Етапи еволюції міжнародних фінансів. Зародження та розвиток міжнародних фінансових відносин у стародавньому світі та у добу середньовіччя. Диверсифікація міжнародних фінансових відносин у період промислової революції. Еволюція світової

валютної системи. Фінансова глобалізація як чинник розвитку міжнародних фінансових взаємин. Суть та чинники фінансової глобалізації. Показники фінансової глобалізації. *KOF Globalization Index, DHL Connectedness Indicator (GCI)*. Позитивні та негативні наслідки фінансової глобалізації.

ТЕМА 12. СУБ'ЄКТИ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ. ДЕРЖАВА. ЦЕНТРАЛЬНІ БАНКИ

Суб'єкти міжнародних фінансів. Завдання та функції суб'єктів міжнародних фінансів. Класифікація суб'єктів міжнародних фінансів з позицій аналітичної економіки (*Economics*). Класифікація суб'єктів міжнародних фінансів з позиції міжнародного права.

Роль та функції держави, як суб'єкта міжнародних фінансів. Діяльність держави на міжнародних фінансових ринках. Участь держави у діяльності міжнародних фінансових організацій. Участь у міждержавній фінансовій співпраці.

Центральний банк як суб'єкт міжнародних фінансів. Функції центрального банку як суб'єкта міжнародних фінансів. Класифікації валютних режимів та режимів монетарної політики центральних банків. Традиційні і нетрадиційні знаряддя монетарної політики. Валютний режим та особливості монетарної політики Національного банку України в умовах російсько-української війни.

Роль центральних банків великих відкритих економік у функціонуванні світової фінансової системи. Великі та малі відкриті економіки: критерії класифікації та особливості функціонування у світовому економічному просторі. Знаряддя монетарної політики ФРС. Трансмісійний механізм монетарної політики ЄЦБ.

ТЕМА 13. СУБ'ЄКТИ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ: МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Завдання та функції міжнародних фінансових організацій як суб'єктів міжнародних фінансів. Класифікація міжнародних фінансових організацій. Функції наднаціональних міжнародних організацій. Функції міжнародних фінансових організацій координаційного типу.

МВФ як суб'єкт міжнародних фінансів. Історичні умови створення. Еволюція функцій та місії організації. Джерела формування фінансових ресурсів МВФ.

Кредитні механізми МВФ. Непільгові кредитні програми МВФ. Пільгові кредитні програми МВФ. SDR. Обмінний курс, процентна ставка за SDR.

Банк міжнародних розрахунків (*BIS*) та його роль у функціонуванні міжнародних фінансів. Еволюція функції та місії BIS. Комітети BIS. Суть регуляторних функцій комітету банківського нагляду. «Базель I», «Базель II», «Базель III». Вимоги «Базель III» щодо якості

капіталу банку. *Tier 1 capital. Total regulatory capital.* Вимоги до ліквідності банку. Показники лівериджу.

Сек'юритизація банківських активів як інструмент підвищення рівня адекватності власного капіталу: механізм реалізації. Класична і синтетична сек'юритизація. Ставлення Базеля III до сек'юритизації активів банками. Базель IV.

ТЕМА 14. ПЛАТІЖНИЙ БАЛАНС ТА МІЖНАРОДНА ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЗИЦІЯ КРАЇНИ

Суть та методика складання платіжного балансу відповідно до методики МВФ *Balance of payments and international investment position manual* (2009). Концептуальна основа складання платіжного балансу. Класифікація статей платіжного балансу. Кредит і дебет. Чисте придбання активів і чисте прийняття зобов'язань. Відображення експортних та імпортних операцій із товарами та послугами. Відображення у платіжному балансі операцій із первинними і вторинними доходами. Відображення фінансових потоків від операцій із капіталом.

Фінансовий рахунок платіжного балансу. Відображення припливу і відпливу прямих і портфельних інвестицій. Вартісна оцінка та відображення у платіжному балансі похідних фінансових інструментів. Компоненти резервних активів і пов'язаних резервних зобов'язань.

Відображення валютно-кредитних відносин із МВФ у платіжному балансі і міжнародній інвестиційній позиції країни. Відображення у платіжному балансі резервної позиції країни у МВФ. Розподіл *SDR*. Авуари *SDR*. Відображення кредитних операцій із МВФ у платіжному балансі і міжнародній інвестиційній позиції країни-члена.

Показники зовнішньоекономічної діяльності країни. Взаємозв'язки рахунків платіжного балансу. Аналітична і стандартна форми подання платіжного балансу. Активний платіжний баланс. Пасивний платіжний баланс.

Міжнародна інвестиційна позиція країни та її зв'язок із платіжним балансом. Чинники, що впливають на стан платіжного балансу та чисту міжнародну інвестиційну позицію.

Методи фінансування дефіциту платіжного балансу. Ринкові методи фінансування дефіциту поточного рахунку платіжного балансу. Використання резервних активів держави. Застосування заходів макроекономічної політики для подолання незбалансованості. Методи балансування платіжного балансу України в умовах російської воєнної агресії.

ТЕМА 15. МІЖНАРОДНИЙ ВАЛЮТНИЙ РИНОК

Суть та особливості міжнародного валютного ринку. Визначення міжнародного валютного ринку. Функції міжнародного валютного ринку. Сучасні тенденції розвитку міжнародного валютного ринку (*Triennial Central Bank Survey of Foreign Exchange and Over-the-counter (OTC) Derivatives Markets in 2019*).

Структура міжнародного валютного ринку. Біржова та позабіржова торгівля. Суб'єкти валютного ринку. Діяльність валютного відділу транснаціонального банку. Роль міжнародних фінансових центрів у функціонуванні валютного ринку.

Рівноважний валютний курс. Визначення валютного курсу. Умови проведення арбітражних операцій на валютному ринку. Тристоронній арбітраж.

Особливості організації торгів на міжнародному валютному ринку. Валютні курси *bid* і *ask*. Валютний спред та чинники, що його визначають. Міжбанківська торгівля. Торгівля через голосових брокерів. Торгівля через електронні брокерські системи.

ТЕМА 16. ВАЛЮТНІ ОПЕРАЦІЇ

Суть та види валютних операцій. Класифікація валютних операцій. Поточні конверсійні операції: види і особливості. Види поточних валютних операцій. Валютні операції тод і том. Техніка і традиції валютного ринку спот.

Види строкових валютних операцій. Загальна характеристика строкових валютних операцій. Біржові і позабіржові валютні операції. Конверсійні валютні операції. Спекулятивні валютні операції. Валютні операції хеджування.

Форвардні операції на валютному ринку. Визначення форвардного валютного курсу за допомогою методу «аутрайт». Своп-ставки. Хеджування валютних ризиків за допомогою валютних форвардних контрактів. Форвардний валютний контракт без постачання базового активу.

Валютний ф'ючерс: інституційні особливості укладання ф'ючерських угод. Відмінності між ф'ючерськими та форвардними валютними операціями. Розрахунок маржі для ф'ючерсів на купівлю та продаж валюти. Поняття базису. Особливості здійснення хеджування з допомогою ф'ючерських угод.

Опціонні валютні контракти. Типи опціонів (*option-put*, *option-call*) та стилі (американський, європейський та інші). Ціна виконання опціону, опціонна премія (ціна опціону), внутрішня вартість опціону. Чинники, що впливають на величину опціонної премії. Особливості здійснення хеджування валютних ризиків за допомогою опціонних стратегій.

Своп-операції на валютному ринку та їх види. Процентний своп, процентно-валютний своп, валютний своп. Своп-операції репорт та депорт. Особливості здійснення хеджування валютних ризиків за допомогою свопів.

ТЕМА 17. МІЖНАРОДНИЙ РИНОК ГРОШЕЙ

Суть та особливості механізму функціонування міжнародного ринку грошей. Чинники виникнення та функції міжнародного ринку грошей. Суб'єкти міжнародного ринку грошей. Ринок іноземних короткострокових цінних паперів. Ринок євровалют.

Особливості механізму функціонування міжнародного ринку грошей: строковість цінних паперів; вартість фінансових ресурсів; ліквідність цінних паперів. Інструменти міжнародного ринку грошей: комерційні папери і депозитні сертифікати; *the interbank market loans*, банківські акцепти, векселі, угоди репо. Короткострокові державні цінні папери: *IOU*, *Treasury bills etc.*

Суть та специфічні характеристики євrorинку. Історичні умови виникнення євrorинку. Євровалюта. Особливості ціноутворення на ринку євровалют.

Механізм функціонування ринку євровалют. Інструменти формування пропозиції фінансових ресурсів на ринку євровалют. Євродепозитні сертифікати: види та характеристики. Євровалютне кредитування. Синдиковані кредити та процедура їх організації. Роловерні єврокредити. Інші кредитні інструменти на ринку євровалют (євроноти, єврокомерційні папери, поновлювані кредити, кредитні лінії, тощо). Роль євrorинку у міжнародних валютно-кредитних відносинах.

ТЕМА 18. МІЖНАРОДНИЙ РИНОК БОРГОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

Міжнародний ринок цінних паперів: суть, валютна та інструментальна структура міжнародного ринку цінних паперів. Суб'єкти міжнародного ринку цінних паперів. Чинники та тенденції розвитку міжнародного ринку цінних паперів. Роль міжнародних організацій *ICMA*, *IOSCO*. Характеристика інструментів міжнародного ринку облігацій. Види фінансових інструментів міжнародного ринку облігацій: єврооблігації, іноземні, глобальні облігації. Визначення ринкової ціни облігації з фіксованим доходом, її поточної віддачі та дохідності на час погашення; оцінювання облігації з нульовим купоном.

Ринок іноземних облігацій. Принципи функціонування ринку іноземних облігацій. Види іноземних облігацій. Особливості емісії іноземних облігацій. Ринки іноземних облігацій Швейцарії, Сінгапуру, Канади, США, Великої Британії.

Ринок єврооблігацій: інституційна структура ринку єврооблігацій. Види єврооблігацій. Класифікації єврооблігацій за виплатою купонного доходу, за способом погашення. Порівняльний аналіз ринків єврооблігацій та іноземних облігацій.

Інфраструктура ринку єврооблігацій. Депозитарно-клірингові системи (*CEDEL*, *CLEARSTREAM BANKING*). Професійні організації ринку єврооблігацій (*IPMA*, *ISMA*, *ICMA*). Аналіз динаміки котирувань українських єврооблігацій під час російсько-української війни.

ТЕМА 19. МІЖНАРОДНИЙ РИНОК ТИТУЛІВ ВЛАСНОСТІ

Загальна характеристика міжнародного ринку акцій. Еволюція міжнародного ринку акцій. Сегментація міжнародного ринку титулів власності. Інструменти міжнародного ринку акцій. Іноземні акції, євроакції, глобальні акції; депозитарні розписки.

Ринок депозитарних розписок. Загальна характеристика депозитарних розписок Типи програм АДР. Переваги інвестування через механізм депозитарних розписок.

Основні показники функціонування міжнародного ринку акцій. Види та призначення фондових індексів. Методики побудови індексів фондового ринку Глобальні регіональні і національні фондові індекси. Напрямки використання фондових індексів міжнародними інвесторами.

ТЕМА 20. ФІНАНСОВА СИСТЕМА БАГАТОНАЦІОНАЛЬНОЇ КОМПАНІЇ

Особливості бізнес-моделі багатонаціональної компанії. Відмінності між мультинаціональними, глобальними, міжнародними та транснаціональними компаніями. Вплив процесів посилення фінансової лібералізації на бізнес-модель функціонування багатонаціональних компаній. Чинники інтерналізації фінансових трансакцій БНК.

Фінансова система БНК. Механізми та інструменти фінансової системи БНК. Внутрішні та зовнішні джерела фінансування БНК. *Pecking order*. Зовнішні джерела фінансування БНК. Фінансування БНК на ринку акцій. Фінансування БНК на міжнародному ринку позикових капіталів. Міжнародне короткострокове фінансування БНК. Роль іноземних БНК у фінансуванні повоєнного відновлення економіки України.

ТЕМА 21. МЕХАНІЗМИ ІНТЕРНАЛІЗАЦІЇ ПОТОКІВ КАПІТАЛУ БНК

Трансферне ціноутворення. Ефект переміщення фондів. Податковий та митний ефекти. Наслідки застосування трансферного ціноутворення в умовах валютного контролю. Моніторинг трансферних цін.

Державне регулювання трансферного ціноутворення. Податковий кодекс України про трансферне ціноутворення. Принцип витягнутої руки. Контрольована операція. Пов'язана особа. Правила трансферного ціноутворення і алокації доходу. Світовий досвід регулювання трансферного ціноутворення.

Фінансовий механізм *Leads & Lags*. Роль центрів повторних рахунків в управлінні внутрішньокорпоративними потоками капіталів.

Дивідендна політика БНК як інструмент внутрішньокорпоративного переміщення фондів. Теорії дивідендної політики. *Marginal principle of retained earnings*. Суть та критерії формування дивідендної політики БНК. Валютні ризики та фінансові умови у країнах базування філій як чинник трансферу дивідендів БНК. Вплив валютного контролю у країнах

базування підрозділів на дивідендну політику БНК. Вплив податкового законодавства на дивідендну політику БНК. *Worldwide vs territorial taxation*. Види міжнародних угод про уникнення подвійного оподаткування. *Foreign tax credit limitation*. Типи договорів про уникнення поданого оподаткування. Податковий кредит податковий залік. Податкові гавані. Фактори, що визначають форми організації офшорних центрів БНК. Особливості дивідендної політики іноземних підрозділів БНК в Україні в умовах російської воєнної агресії.

Трансфери комісійних платежів та платежів за технологію (*fees and royalties*) як механізм фінансової системи БНК.

Суть та причини застосування внутрішньокорпораційних кредитів БНК. Механізм застосування та оцінка вигоди БНК від фасадного кредиту. Паралельні кредити. Вплив вітчизняного податкового законодавства на вибір способів кредитування підрозділів іноземних БНК в Україні.

Поняття тонкої капіталізації. Підходи до визначення максимальної суми нарахованих процентів за кредитами БНК, що включають до витрат виробництва. Правила тонкої капіталізації в Україні. BEPS. Етапи реалізації BEPS в Україні.

Вибір валюти рахунків внутрішньокорпораційних трансакцій як специфічний механізм фінансової системи БНК. Механізм вибору валюти розрахунків та його вплив на оптимізацію податкових платежів БНК. Особливості вибору валюти рахунків у випадку запровадження валютного контролю у країні базування підрозділу БНК.

Тема 22. СУТНІСТЬ, ФОРМИ ТА СУБ'ЄКТИ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ

Суть та необхідність міжнародної економічної діяльності (МЕД). Міжнародна економічна діяльність як джерело прискорення соціально-економічного розвитку України.

Принципи і види міжнародної економічної діяльності. Міжнародна торгівля товарами і послугами. Міжнародна міграція робочої сили. Транскордонний рух капіталів і міжнародний кредит. Міжнародна передача технологій. Міжнародні валютно-фінансові відносини.

Україна як суб'єкт світового господарства. Критерії класифікації суб'єктів міжнародної економічної діяльності. Вітчизняні підприємства як учасники міжнародної економічної діяльності. Вимоги до реєстрації підприємства як суб'єкта МЕД.

Національні і транснаціональні суб'єкти господарювання. Цілі міжнародної економічної діяльності суб'єктів мікрорівня.

Органи державного управління міжнародною економічною діяльністю України. Економіко-правове забезпечення регуляторного органу. Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність”. Механізм регулювання МЕД в Україні.

Наднаціональні органи регулювання міжнародної економічної діяльності.

Тема 23. ПРИРОДНО-РЕСУРСНИЙ, ТРУДОВИЙ ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ТА ЇЇ МІЖНАРОДНА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ

Природно-ресурсний потенціал національної економіки та його складники. Сировинні ресурси України. Україна у світовій торгівлі сировиною. Паливно-енергетичні ресурси України. Особливості національного енергоспоживання в контексті глобальних тенденцій. Міжнародне співробітництво в енергетичній сфері. Земельні ресурси України. Продовольча проблема у світі. Продовольчий потенціал України.

Трудовий та інтелектуальний потенціал економіки України. Комплекс показників людського розвитку України.

Інструментарій визначення та оцінки міжнародної конкурентоспроможності країни. Міжнародна конкурентоспроможність країн за методикою Всесвітнього економічного форуму. Індекс конкурентоспроможності України. Індекс сприяння бізнесу України. Індекс економічної свободи України. Підвищення конкурентоспроможності вітчизняної економіки.

Державна стратегія міжнародної експансії українських підприємств. Удосконалення структури українського експорту. Державна підтримка праце- та наукомісткого експортного виробництва. Структурна перебудова українського імпорту.

Вплив макроекономічної політики на конкурентоспроможність вітчизняної економіки.

Тема 24. УКРАЇНА В МІЖНАРОДНІЙ ТОРГІВЛІ ТОВАРАМИ І ПОСЛУГАМИ

Торгівля товарами і послугами у системі міжнародної економічної діяльності. Місце України в європейському та світовому поділі праці. Природні та набуті переваги України в міжнародній торгівлі. Відносини України з міжнародними інститутами регулювання експортно-імпортової діяльності.

Експортна політика України. Значення експорту для господарської діяльності вітчизняних підприємств. Імпортна політика української держави. Імпортна діяльність підприємств. Пошук та оцінка міжнародних партнерів. Стратегія вибору іноземного партнера.

Товарообмінні операції в міжнародній торгівлі України. Сутність і види бартерних угод.

Особливості укладення міжнародних контрактів в Україні. Умови платежів та розрахунків за експортно-імпортними операціями.

Міжнародний ринок послуг та його складники. Структура національного ринку послуг.

Міжнародні послуги у сфері виробництва, кооперування та реклами. Види міжнародних технологічних послуг. Інформаційні послуги. Розвиток ринку електронних послуг.

Посередницькі послуги. Розвиток франчайзингу в Україні. Класифікація суб'єктів міжнародного торговельного посередництва. Орендні послуги. Лізинг. Правове регулювання лізингових операцій в Україні.

Міжнародні транспортні послуги. Геостратегічні перспективи транспортного забезпечення міжнародного співробітництва України.

Міжнародний туризм. Інституційно-правове регулювання міжнародного туризму в Україні. Україна в міжнародних туристичних операціях.

Тема 25. МІЖНАРОДНІ ІНВЕСТИЦІЙНІ ТА ВАЛЮТНО-КРЕДИТНІ ВІДНОСИНИ УКРАЇНИ

Відкрита економіка України в системі міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин.

Особливості міжнародної інвестиційної діяльності в Україні. Умови залучення іноземних інвестицій в економіку України.

Форми та види іноземних інвестицій. Чинники інвестиційного клімату в Україні. Державні гарантії захисту інвестицій в Україні.

Підприємства з іноземними інвестиціями. Природа спільного підприємства. Розвиток спільних підприємств в Україні.

ТНК у системі міжнародного інвестування в Україні.

Нормативно-правові основи регулювання ЗЕД підприємств в Україні. Операції з валютними цінностями. Інструменти валютного регулювання. Курс національної валюти. Українська міжбанківська валютна біржа та її операції. Специфіка проведення торгів іноземною валютою. Напрями використання валютних засобів вітчизняних підприємств.

Зовнішня заборгованість України. Джерела зовнішніх запозичень. Державний і комерційний борг. Проблеми обслуговування зовнішнього боргу України.

Тема 26. МІЖНАРОДНИЙ ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА У СИСТЕМІ ПРІОРИТЕТІВ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ

Зростання значення технологій в економічній діяльності. Сутність та форми міжнародного технологічного обміну.

Структура світового ринку науково-технічної продукції. Об'єкти, суб'єкти та форми трансферу технологій. Об'єкти інтелектуальної власності.

Міжнародна торгівля ліцензіями, патентами. Міжнародна торгівля інжиніринговими послугами. Рівень технологічності вітчизняної ліцензійної продукції.

Міжнародна торгівля ліцензіями в Україні. Міжнародне технічне сприяння в Україні. Участь України в міжнародних науково-технічних проектах.

Тема 27. МІЖНАРОДНА ТРУДОВА МІГРАЦІЯ ТА ЇЇ НАСЛІДКИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Трудова міграція як форма міжнародної економічної діяльності. Історія міграційних процесів в Україні.

Економічні, соціальні, політичні та інші чинники міжнародної міграції робочої сили. Сучасні центри притягнення робочої сили.

Міграційні процеси в Україні. Причини та напрями міжнародної трудової міграції населення України. Наслідки трудової міграції для України. Міжнародні угоди України з питань трудової міграції. Участь України в МОП.

Тема 28. МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ПЛАТІЖНОГО БАЛАНСУ УКРАЇНИ

Сутність та принципи побудови платіжного балансу. Стандартне та аналітичне подання платіжного балансу.

Поточний рахунок платіжного балансу та його статті. Стан торговельного балансу України. Динаміка торгівлі товарами і послугами. Виплачені на фактори виробництва доходи нерезидентам і отримані резидентами доходи за кордоном. Сальдо поточних трансферів в платіжному балансі України.

Стан фінансового рахунку платіжного балансу України у 2000-2017 рр. Динаміка прямих і портфельних інвестицій.

Фінансування дефіциту платіжного балансу України.

Міжнародна інвестиційна позиція України.

Вплив макроекономічної політики на стан платіжного балансу України.

Тема 29. УКРАЇНА У СВІТОВИХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ

Цілі і основні форми міжнародної економічної інтеграції. Геостратегічне становище України. Стратегічний курс на інтеграцію до ЄС. Співробітництво України з міжнародними організаціями. Транскордонне співробітництво українських регіонів.

Завдання та умови співробітництва з ЄС. Правові засади співробітництва України з ЄС. Угода про асоціацію України з ЄС. Проблеми участі України в міжнародній політичній інтеграції.

Стосунки з НАТО в умовах повномасштабної російської агресії. Вплив міжнародних політичних чинників на інтеграцію України у світове господарство.

Критерії розширення ЄС та Україна. Угода про асоціацію з ЄС. Отримання статусу країни-кандидата у члени ЄС.

ТЕМА 30. МІЖНАРОДНИЙ МАРКЕТИНГ ЯК НАУКА. ЕКОНОМІКО-ГЕОГРАФІЧНЕ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНЕ СЕРЕДОВИЩЕ МІЖНАРОДНИХ РИНКІВ

Суть, завдання та особливості міжнародного маркетингу. Еволюція концепцій маркетингу. Виникнення міжнародного та глобального маркетингу. Суб'єкти та цілі міжнародного маркетингу. Стратегічна орієнтація поведінки на міжнародних ринках. Етноцентризм, адаптація та *SRC* критерій. Значення міжнародного маркетингу в зовнішньо-економічній діяльності підприємств. Причини виходу підприємств на зарубіжні ринки. Стадії залучення компанії до міжнародної маркетингової діяльності.

Чинники, що впливають на економіко-географічне середовище міжнародного маркетингу. Суб'єктивізм історії та його вплив на розвиток бізнесу. Географічні обмеження. Світові торговельні шляхи. Демографічні та екологічні тенденції у контексті економічного зростання.

Соціокультурне середовище та його складники. Формування культури: вплив географії, історії, технології, економіки, інновацій та соціальних інституцій. Елементи культури. Цінності, норми, ритуали, символи, переконання, мова та спосіб мислення. Фактичні та імперативні знання про соціокультурне середовище. Трактуювання часу *P-Time versus M-Time*.

Взаємовпливи соціокультурного середовища та міжнародного маркетингу. Залежність міжнародного маркетингу від особливостей поведінки споживачів на різних ринках. Необхідність адаптації. Ступінь адаптації. Плановані та неплановані зміни. Запозичення. Ілюзія подібності. Бізнес-культура та етика. Орієнтація на швидке досягнення домовленості або формування тривалого партнерства. Корупція, хабарництво і соціальна відповідальність за прийняті рішення. Соціальний статус. Рівень формальності. Способи прийняття рішень.

Стилі управління та комунікації. Упередження зумовлені культурою. Шляхи подолання соціально-культурних суперечностей.

ТЕМА 31. ПОЛІТИЧНЕ ТА ЗАКОНОДАВЧЕ СЕРЕДОВИЩЕ МІЖНАРОДНОГО МАРКЕТИНГУ. МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ У ФОРМУВАННІ ГЛОБАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА

Політичне середовище міжнародного маркетингу. Суверенітет. Національна безпека. Захист внутрішнього ринку. Економічний націоналізм. Основні чинники, що визначають політичний клімат країни. Стабільність політичного середовища. Економічні ризики застосування політичних санкцій. Способи передбачення та зниження ризиків, зумовлених нестабільністю політичного середовища.

Правове середовище міжнародного маркетингу. Види правових систем. Звичаєве, кодексне та ісламське право. Чинники правового середовища міжнародного маркетингу. Специфічні особливості загального, цивільного і теократичного права у різних країнах. Право інтелектуальної власності. Патентне законодавство. Антимонопольне законодавство в міжнародній практиці. Законодавство «зеленого маркетингу». Кіберзлочинність. Особливості правового середовища в пострадянських країнах. Способи вирішення міжнародних правових конфліктів. Юрисдикція та дієвість контрактів.

Процес міжнародного маркетингового дослідження. Етапи міжнародного маркетингового дослідження. Окреслення проблеми та формулювання цілей дослідження. Оцінка витрат та переваг маркетингового дослідження. Аналіз та підведення підсумків. Відповідальність за результати проведеного маркетингового дослідження. Основні відмінності, які необхідно врахувати при порівнянні результатів досліджень у різних країнах. Інтерпретація та комунікація результатів дослідження для тих, хто ухвалює рішення. Організаційні проблеми дослідження у багатокультурному маркетинговому середовищі.

Методи отримання та опрацювання маркетингової інформації в міжнародному маркетингу. Джерела інформації для вивчення міжнародних ринків. Проблеми вторинних даних: доступність, надійність, зіставність, вагомість. Кількісний та якісний аналіз первинних даних. Труднощі збору первинної інформації. Міжнародні маркетингові дослідження в мережі Інтернет. Переваги та недоліки використання сучасних мультимедійних технологій у міжнародних маркетингових дослідженнях.

ТЕМА 32. ПЛАНУВАННЯ, ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИМ МАРКЕТИНГОМ. МЕНЕДЖМЕНТ МІЖНАРОДНОГО МАРКЕТИНГУ СПОЖИВЧИХ ТА ІНВЕСТИЦІЙНИХ ТОВАРІВ І ПОСЛУГ

Планування маркетингової діяльності в міжнародному середовищі. Стандартизація або диверсифікація (адаптація) маркетинг-міксу. Розроблення маркетингового плану. Формування стратегій. Еволюція поглядів на глобальну маркетингову стратегію. Альтернативні стратегії входження на міжнародний ринок. Критерії оцінки і вибору стратегій охоплення закордонних ринків. Експорт як стратегія входження. Прямий та непрямий експорт. Ліцензування: причини, переваги, недоліки. Франчайзинг як форма партнерства із зарубіжними фірмами. Вихід на зовнішні ринки через інвестування. Місцеве виробництво, виробництво за контрактом, спільне підприємництво. Стратегічні союзи.

Управління реалізацією маркетингового плану в умовах глобальної конкуренції. Централізована та децентралізована управлінська структура. Менеджмент продажу та управління торговими агентами на закордонних ринках. Вимоги, підбір та підготовка персоналу. Контроль, оцінка та мотивація представників компанії, що працює на закордонних ринках.

Особливості міжнародної товарної політики щодо споживчих та інвестиційних товарів. Визначення та підтримання якості. Сервісне та гарантійне обслуговування в міжнародній маркетинговій політиці. Параметри конкурентоспроможності товарів та послуг на світовому ринку. Стандарти та сертифікація. Особливості попиту на споживчому та інвестиційному ринках (*B2C* та *B2B*). Цикл життя товару на міжнародному ринку. Адаптація компонентів продукту. Розробка міжнародного товарного асортименту. Поширення асортименту вітчизняного ринку на зовнішні ринки. Введення додаткових товарів до міжнародного асортименту. Товарна диверсифікація на світовому ринку. Презентація та позиціонування. Виставки та ярмарки. Характерні особливості товару, що забезпечують його сприйняття покупцем. Приватні та національні бренди. Глобальні бренди та ефект країни походження.

ТЕМА 33. КАНАЛИ МІЖНАРОДНОГО МАРКЕТИНГУ. МІЖНАРОДНА РЕКЛАМА ТА ПРОСУВАННЯ. ЦІНОУТВОРЕННЯ НА МІЖНАРОДНИХ РИНКАХ

Альтернативні структури міжнародних каналів розподілу. Імпортоорієнтована структура дистрибуції. Японська структура дистрибуції. Особливості гуртової та роздрібною дистрибуції. Взаємодія бізнес-партнерів зарубіжних торговельних мереж. Тенденції розвитку сучасних каналів руху товарів від виробника до споживача. Організація товарообороту на зовнішньому ринку. Переваги та недоліки залучення посередників. Види посередників.

Чинники, що впливають на вибір та функціонування каналів розподілу товарів на світовому ринку. Характеристики товару. Розташування, вибір, мотивування та контроль за учасниками каналу дистрибуції. Стимулювання збуту та просування на зарубіжному ринку.

Роль реклами та стратегії просування в концепції міжнародного маркетингу. Сучасний глобальний ринок реклами, його основні риси. Чинники, що визначають особливості міжнародної реклами. Планування міжнародної рекламної кампанії. Вибір засобів комунікацій у міжнародному маркетингу. Стандартизація та модифікація міжнародної рекламної кампанії. Глобальна реклама. Рекламні табу. Антиреклама. Пропаганда. Регулювання рекламної діяльності. Вплив законодавства країни на підготовку рекламного звернення. Особливості рекламного законодавства різних країн. Правові засади регулювання міжнародної рекламної діяльності. Об'єкти і суб'єкти регулювання. Міжнародний рекламний кодекс.

Стратегічне значення ціноутворення у комплексі міжнародних маркетингових заходів. Види цін. Цінова конкуренція. Цінові війни. Вплив на ціну паралельного імпорту та чорного ринку. Цінові стратегії на світовому ринку: полі-, гео- та етноцентрична. Процес формування цінової політики підприємства. Формування цін в умовах глобальної конкуренції. Підходи до визначення ціни. Компенсаційні угоди як ціновий інструмент. Типи зустрічної торгівлі. Проблеми використання компенсаційної торгівлі. Кероване ціноутворення. Причини використання адміністративного ціноутворення. Причини виникнення і способи боротьби з ескалацією цін. Витрати на експортування. Зниження вартості благ. Скасування мита. Зменшення витрат на дистрибуцію. Використання зон вільної торгівлі. Демпінг.

Рекомендована література

а) навчальна дисципліна “Міжнародна економіка”

1. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка. Кн. 1 / За ред. С. Панчишина і П. Островерха. К.: Знання, 2021. 648 с.
2. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / [Козик В. В., Панкова Л. А., Даниленко Н. Б.] К.: Знання, 2011. 470 с.
3. Михасюк І. Р. Міжнародна економіка: навчальний посібник / І. Михасюк, К. Шайовська. Львів: Апріорі, 2014. 252 с.
4. Міжнародна економіка: навч. посіб. / За ред. Г. Е. Гронтковської/ [Г. Е. Гронтковська, О. І. Ряба, А. М. Венцурик, О. І. Красновська]. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 384 с.
5. Міжнародна економіка: підручник / [Герасимчук В. Г., Войтко С. В., Серебренніков Б. С., Сакалош Т. В.] / за ред. В. Г. Герасимчука, С.В. Войтка. К.: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2023. 353 с.
6. Міжнародна економіка: підручник / [Д.Г.Лук'яненко, А.М.Поручник, Я.М.Столярчук].

К.: КНЕУ, 2014. 762 с.

7. Krugman P. *International Economics: Theory and Policy*, 10th Edition / [Paul R. Krugman, Maurice Obstfeld, Marc Melitz]. In stock : Prentice Hall, 2014. 360 p.
8. Pugel, Thomas A. *International Economics* / Thomas A. Pugel. Sixteenth edition. New York: McGraw-Hill Education, 2016. 766 p.

б) навчальна дисципліна “Міжнародні фінанси”

1. Панчишин С. Макроекономіка. Навчальний посібник. Л. : Априорі, 2022. 524 с.
2. Мишкін Ф. С. Економіка грошей, банківської справи і фінансових ринків : підручник / пер.з англ. : С. Панчишин, Г. Стеблій, А. Стасишин. Київ, 1998.
3. Основи міжнародних фінансів : підручник / За ред. О.І. Рогача. / 2-е вид. доп. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2014.
4. Шемет Т.С. Теорія і практика валютного курсу: навч. посібник / за ред Рогача О.І. Київ: Либідь, 2006. С. 161-185.
5. Annual Report on Exchange Arrangements and Exchange Restrictions (*AREAER*). МВФ: [сайт]. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/Annual-Report-on-Exchange-Arrangements-and-Exchange-Restrictions/Issues/2019/04/24/>
6. Basel III: international regulatory framework for banks. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=KpWBf3s4NpI>
7. Butler, K. C. *Multinational finance*. Chichester, West Sussex: J. Wiley, 2012.
8. Calculation of RWA for credit risk. *BIS*. December, 2019. 18 p. URL: https://www.bis.org/basel_framework/chapter/CRE/20.htm?&inforce=20191215&published=20191215
9. Changing patterns of capital flows: Report prepared by a Working Group co-chaired by Gerardo García López (Bank of Mexico) and Livio Stracca (European Central Bank). May 2021. *Bank for International Settlements*. 98 p. URL: <https://www.bis.org/publ/cgfs66.pdf>
10. Globalization Report 2020. *Bertelsmann Stiftung's Global Economic Dynamics (GED) project*. URL: <https://ged-project.de/globalization/globalization-report-2020-the-most-important-facts-in-5-charts/>
11. Gygli, S., Haelg, F., Potrafke, N. *et al.* The KOF Globalisation Index revisited. *Rev Int Organ* 14, 543–574 (2019). URL: <https://doi.org/10.1007/s11558-019-09344-2>; URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s11558-019-09344-2#citeas>
12. Levich, R. M. *International Financial Markets : Prices and Policies*. Second Edition, , McGraw-Hill/Irwin, 2001.
13. Triennial Central Bank Survey of Foreign Exchange and Over-the-counter (OTC) Derivatives Markets in 2019. *BIS*, 2019. URL: <https://www.bis.org/statistics/rpfx19.htm>

14. Where the IMF Gets Its Money. URL: <https://www.imf.org/en/About/Factsheets/Where-the-IMF-Gets-Its-Money>
15. World Investment Report 2022. International tax reforms and sustainable investment UNCTAD/WIR/2022. URL: https://unctad.org/system/files/official-document/wir2022_en.pdf; https://unctad.org/system/files/official-document/wir2021_en.pdf

в) навчальна дисципліна “Міжнародна економічна діяльність України»

1. Багрова І.В., Гетьман О.О., Власюк В.Є. Міжнародна економічна діяльність України: навчальний посібник. Київ: “Центр навчальної літератури”, 2004. 384 с.
2. Матвеев М.Е., Дідович І.І. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник. К.: ВД “Професіонал”, 2008. 192 с.
3. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. URL: <http://www.zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
4. Новикова М.В. Міжнародна економічна діяльність України. Київ: Вид-во Нац. авіац. ун-ту “НАУ-друк”, 2009. 116 с.
5. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.91 № 959-XII. URL: <http://www.zakon.nau.ua/doc/?code=959-12>.
6. Участь України в регіональних торговельних союзах: вигоди і виклики: аналітична доповідь Центру Разумкова. *Національна безпека і оборона*. 2007. №7.
7. Global Competitiveness Report. URL: <http://www.weforum.org>

г) навчальна дисципліна “Міжнародний маркетинг» (International Marketing)

1. Майовець Є.Й. Маркетинг: теорія та методологія: навч. посібник. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2013. 450 с.
2. Philip R. Cateora, John L. Graham. International Marketing. / 15-th Edition. McGraw-Hill, 2013. 622 p.
3. Johnny Johansson. Global Marketing. / 5th Edition. McGraw-Hill, 2008. 662 p.

Типові тести

Виберіть правильну відповідь

1. До якої групи знарядь зовнішньоторговельної політики належить ліцензування:

- 1) кількісні обмеження імпорту; 2) приховані знаряддя регулювання імпорту;
- 3) митні інструменти торговельної політики; 4) фінансові важелі регулювання експорту.

2. Виберіть із перелічених умов Incoterms-2020 умову, згідно із якою продавець оплачує усі витрати (у тому числі й мито в обох країнах) та відповідає за товар до місця кінцевого призначення:

- 1) DDP; 2) CIF; 3) FOB; 4) FCA; 5) DAP.

3. Ціни на товари, які країна експортує, зменшились на 7,5%, а на товари, які вона імпортує, – на 6,5%. Це означає, що чисті умови торгівлі для країни:

- 1) поліпшились; 2) погіршились;
- 3) не змінились; 4) усі відповіді неправильні.

4. Парадокс Леонтьєва полягає у тому, що:

- 1) внаслідок торгівлі збільшуються доходи власників специфічних для експортних галузей факторів, а зменшуються доходи власників факторів, специфічних для галузей, що конкурують з імпортом;
- 2) праценадлишкові країни експортують капіталомістку продукцію, тоді як капіталонадлишкові – працемістку;
- 3) міжнародна торгівля призводить до вирівнювання абсолютних та відносних цін на гомогенні фактори виробництва в країнах, що торгують;
- 4) країни експортують товари інтенсивного використання надлишкових факторів, а імпортують товари інтенсивного використання дефіцитних факторів виробництва.

5. Країна має порівняльну перевагу у виробництві продукту, якщо:

- 1) виробляє цей продукт з нижчими витратами, ніж інші країни;
- 2) має перевагу у природно-кліматичних умовах виробництва цього продукту;
- 3) має історичні традиції у виробництві цього продукту;
- 4) виробляє цей продукт з нижчою альтернативною вартістю, ніж потенційний торговельний партнер;
- 5) усі відповіді неправильні.

6. До якого з визначників конкурентних переваг країни у моделі “національного ромба” М. Портера належать нагромаджені ресурси знань та інформації:

- 1) кількість та якість факторів виробництва;

- 2) умови внутрішнього попиту; 3) наявність близьких суміжних галузей;
- 4) рівень та характер конкуренції на внутрішньому ринку.

7. Теорія Гекшера–Оліна–Семюелсона твердить, що:

- 1) міжнародна торгівля призводить до вирівнювання абсолютних і відносних цін на однорідні фактори виробництва у країнах – учасниках торгівлі;
- 2) збільшення пропозиції одного з факторів призводить до непропорційно більшого зростання виробництва і доходів у тій галузі, де цей фактор застосовується відносно інтенсивніше, і зменшення виробництва і доходів у галузі, де цей фактор застосовується менш інтенсивно;
- 3) у результаті торгівлі зростають доходи власників фактора, специфічного для експортних галузей, і скорочуються доходи власників фактора, специфічного для імпортоконкуруючих галузей;
- 4) правильні відповіді 1 та 3.

8. Механізм ERM-II:

- 1) визначає амплітуду курсових коливань національних валют усіх європейських країн до валюти євро;
- 2) визначає амплітуду курсових коливань національних валют усіх європейських країн до еку;
- 3) визначає максимально допустиме відхилення курсів національних валют країн Євросоюзу (які планують приєднатися до зони євро) до євро на рівні +/- 15 % стосовно центрального курсу ЄЦБ;
- 4) передбачає максимально допустиме відхилення курсів валют країн претендентів на вступ до зони євро +/- 1,5 % від оголошеного ЄЦБ.

9. Ажіо у форвардних валютних угодах означає:

- 1) різницю між курсами валют за угодами "спот" і "форвард", якщо валюта котирується дорожче за угоди на певний термін, ніж за готівкової операції;
- 2) різницю між курсами валют за угодами "спот" і "форвард", якщо валюта котирується дешевше за угоди на певний термін, ніж за готівкової операції;
- 3) відношення курсу валюти спот до форвардного курсу валюти;
- 4) передбачає біржовий характер форвардної угоди.

10. Ціна виконання опціону на купівлю англійських фунтів \$ 1,5557, а поточний курс на час виконання опціонної угоди становить GBP/ USD = 1, 5527. Внутрішня вартість опціону дорівнює:

- 1) нулю;

- 2) \$ 1,5520;
- 3) \$ 0,002;
- 4) \$ 0,0002.

11. Компанія ЕСС здійснила емісію єврооблігацій з глибоким дисконтом номінальною вартістю 2 млн дол. і терміном обігу 2 роки. Чисті надходження компанії від емісії єврооблігацій становлять 1 594 388 дол. Одночасно компанія вирішила вдатися до проведення арбітражу - придбати облігації державної скарбниці номінальною вартістю 2 млн. дол. з аналогічною формою виплати купонного доходу, випущені одночасно із облігаціями компанії ЕСС, терміном погашення 2 роки та віддачею 13% (що нараховуються емітентом щорічно і виплачуються в день погашення облігації). За умови здійснення арбітражної операції, компанія ЕСС отримає прибуток:

- 1) 1 356 064 дол.;
- 2) 16 976 дол.;
- 3) 626 960 дол.;
- 4) 16 796 дол.;
- 5) 28 095 дол.;
- 6) недостатньо інформації.

12. Виберіть правильне твердження:

- 1) трансакційні витрати банків на ринку євровалют зазвичай вищі, ніж на внутрішньому ринку;
- 2) ставка за депозитами на євrorинку є нижчою за ставку за депозитами на внутрішньому ринку;
- 3) ставка за кредитами на євrorинку є нижчою за ставку за депозитами на внутрішньому ринку;
- 4) усі відповіді неправильні.

13. Що не є характеристикою Yankee Bonds:

- 1) строки погашення коливаються від 1 до 100 років;
- 2) процентна ставка для Yankee Bonds перевищує процентну ставку за відповідними державними облігаціями США і LIBOR за доларами США;
- 3) обсяг емісії обмежений 70 млн дол. для одного траншу облігацій;
- 4) Yankee Bonds є облігаціями публічного або приватного розміщення.

14. EONIA - це:

- 1) європейська процентна ставка за кредитами overnight в євро;
- 2) визначається Європейським центральним банком 15 разів на рік;
- 3) європейська процентна ставка за кредитами overnight у британських фунтах стерлінгів;
- 4) процентна ставка, за якою одні першокласні банки позичають гроші в інших першокласних банків на Лондонському міжбанківському ринку.

15. McDonald's (normally a non-alcoholic restaurant) has decided to offer wine as the drink of choice in its French restaurants. Which of the following terms would best match to the proposed strategy of McDonald's?

- 1) standardization
- 2) cultural deviation
- 3) cultural innovation
- 4) cultural congruence
- 5) unplanned cultural change.

16. Which of the following is a strategy that can be used by an MNC to minimize vulnerability and risk?

1. expropriation
2. boycotts
3. joint ventures
4. political payoffs
5. C and D.